

Memo

Aan B.N. van Densen
Van drs. T.P. Seip
Telefoon 030-2653257
Kenmerk OC-TS-13L15210003
Projectnummer RM001125
Onderwerp Resultaten nader onderzoek horsten N241 Schagen
Datum 29 mei 2013

Achtergrond

De provincie Noord-Holland is voornemens de N241 her in te richten. Ten behoeve van deze herinrichting is in april 2011 een natuurtoets uitgevoerd (Oranjewoud, 2011). Hieruit is naar voren gekomen dat door de herinrichting mogelijk negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen optreden.

Om dit aan te kunnen tonen is onderzoek naar jaarrond beschermde nesten in het projectgebied nodig. Dit onderzoek is in 2013 door Movares uitgevoerd en is hierbij opgesplitst in twee delen. In het eerste deel is onderzocht of er holtes of horsten in de te kappen bomen aanwezig zijn die mogelijk door vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden gebruikt. Dit deel is begin april 2013 uitgevoerd en wordt omschreven in de memo “Resultaten deel 1 inventarisatie holten en horsten N2412 Schagen” (Movares, april 2013 Kenmerk: BO-N-130003625). In het tweede deel is gekeken of de potentiële nestlocaties ook daadwerkelijk worden gebruikt door vogels met jaarrond beschermde nesten.

In deze memo wordt het tweede deel van het onderzoek naar de jaarrond beschermde nesten beschreven.

Uitvoering onderzoek

De locaties met mogelijke jaarrond beschermde vogelnesten die in april 2013 zijn vastgesteld (Movares, april 2013 Kenmerk: BO-N-130003625) zijn op 7 en 22 mei 2013 overdag door een veldecoloog onderzocht op gebruik door vogels met jaarrond beschermde nesten. Het betrof in totaal 4 locaties. Alle locaties zijn 2 maal onderzocht. Hierbij is gekeken naar aanwezigheid van vogels op het nest en nestindicerend gedrag van vogels rond het nest. De nesten waar geen gebruik kon worden vastgesteld zijn per bezoek ten minste een uur onderzocht. Tevens is onder de nestlocaties gezocht naar sporen van gebruik (uitwerpselen, voedselresten en vers nestmateriaal).

Memo

Kenmerk OC-TS-13L15210003

Resultaten

In onderstaande tekst worden de bevindingen van het onderzoek per onderzochte nestlocatie besproken.

Nest bij kilometer 1.45

De locatie van het te onderzoeken nest bij kilometer 1.45 is weergegeven in (figuur 1). De boom staat achter de sloot en wordt volgens het DO niet gekapt. In het bosje rond het nest zijn in april 2013 meerdere reigernesten aangetroffen.

Tijdens de bezoeken op 7 en 22 mei bleek ook dit nest door blauwe reigers in gebruik te zijn.

Figuur 1: luchtfoto met hierin de onderzochte nestlocatie bij kilometer 1.45 met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

Memo

Kenmerk OC-TS-13L15210003

Nest bij kilometer 3.2

De locatie van het te onderzoeken nest bij kilometer 3.2 is weergegeven in (figuur 2). De boom wordt niet gekapt volgens het DO maar staat wel dicht bij een aantal bomen die wel gekapt worden.

Tijdens het onderzoek in mei 2013 is vastgesteld dat het nest in gebruik is door een zwarte kraai.

Figuur 2: luchtfoto met hierin de onderzochte nestlocatie bij kilometer 3.2 met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

Memo

Kenmerk OC-TS-13L15210003

Nest bij kilometer 5.35

De locatie van het te onderzoeken nest bij kilometer 5.35 is weergegeven in (figuur 3). Deze boom wordt gekapt (figuur 3).

Tijdens het onderzoek in mei 2013 zijn op dit nest geen vogels waargenomen. Ook waren onder het nest geen gebruikssporen aanwezig. Rond het nest zijn meerdere malen foeragerende en overvliegende zwarte kraaien waargenomen. Deze kwamen meerdere malen vrij dicht bij het nest. Gebruik is echter niet vastgesteld. Op basis van de waarnemingen wordt niet verwacht dat het door vogels met jaarrond beschermde nesten in gebruik is.

Figuur 3: luchtfoto met hierin de onderzochte nestlocatie bij kilometer 5.35 met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

Memo

Kenmerk OC-TS-13L15210003

Nest bij kilometer 8.55

De locatie van het te onderzoeken nest bij kilometer 8.55 is weergegeven in (figuur 4). De boom wordt niet gekapt volgens het DO. Wel wordt er op 50 meter afstand bomen gekapt langs de weg.

Tijdens het onderzoek in mei 2013 zijn op dit nest geen vogels waargenomen. Ook zijn in de directe omgeving van het nest geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Op basis van de waarnemingen wordt niet verwacht dat het door vogels met jaarrond beschermde nesten in gebruik is.

Figuur 4: luchtfoto met hierin de onderzochte nestlocatie bij kilometer 8.55 met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

Memo

Kenmerk OC-TS-13L15210003

Conclusies en aanbevelingen

Tijdens het onderzoek in mei 2013 zijn nestplaatsen vastgesteld van blauwe reiger (locatie km. 1.45) en zwarte kraai (locatie km. 3.2). Blauwe reiger en zwarte kraai zijn opgenomen onder categorie 5 op de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten van het voormalig ministerie van LNV (augustus 2009). Dit houdt in dat de nesten van deze vogels alleen jaarrond zijn beschermd als ecologische omstandigheden dat vereisen.

Voor de blauwe reiger (locatie km 1.45) geldt dat de aantalsontwikkeling van broedende vogels door de jaren fluctueert met de strengheid van de winters. Er is geen negatieve trend in aantallen (www.vogelbescherming.nl). Hierdoor worden de nestplaatsen niet als jaarrond beschermd beschouwd. De nesten zijn wel tijdens het broedseizoen beschermd. De bomen waarin de reigernesten aanwezig zijn worden volgens het DO niet gekapt.

Voor de zwarte kraai (locatie km 3.2) geldt er sprake is van een positieve trend in aantallen (www.vogelbescherming.nl). Hierdoor wordt het betreffende nest niet als jaarrond beschermd beschouwd. Ook voor deze locatie geldt dat er in de omgeving voldoende alternatieven zijn. Het nest is wel tijdens het broedseizoen beschermd. De betreffende boom wordt volgens het DO niet gekapt.

Op locatie km 5.35 en 8.55 is geen gebruik van de potentiële jaarrond beschermde nesten vastgesteld. Hier wordt geen gebruik door vogels met jaarrond beschermde nesten verwacht.

Algemeen

Voor alle locaties geldt dat er bij de te kappen bomen diverse broedvogels kunnen broeden waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn.

Aanbevelingen:

- Om in het algemeen effecten op broedende vogels te voorkomen dienen de werkzaamheden waarbij bomen/struiken/vegetatie wordt verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Dit geldt voor alle te kappen bomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden vastgesteld dat er in te verwijderen bomen/struiken/vegetatie geen broedende vogels aanwezig zijn. Indien er in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn mag er niet gewerkt worden.
- Ter plaats van km 1.45 zorgvuldig werken in de directe omgeving van de reigernesten. Er mag hier geen werkterrein worden ingericht.
- Ter plaatse van km 3.2 zorgvuldig werken waarbij het nest van de zwarte kraai niet wordt geraakt. Er mag hier geen werkterrein worden ingericht.

drs. T.P. Seip
Adviseur ecologie